

De
wijnregio's
van
FRANKRIJK

De wijnregio's van **FRANKRIJK**

Wijngaarden bij de rots van Solutré in het zuiden van Bourgondië.

Woord vooraf

Net zoals voor de meesten onder ons begon ook mijn wijntocht in Frankrijk. Ik herinner me levendig mijn eerste reizen naar de Provence: de grillig gevormde Alpillesketen met zijn fraaie dorpjes, de geur van lavendel, het gezang van de cicaden, de landelijke keuken met zijn heerlijke kazen, de typische picknick met 'le pain, le vin et le fromage'. Later maakte ik kennis met andere glorieuze wijnregio's en ondertussen is wijn de rode draad in mijn leven. Ik schrijf over wijn, juree in wijnwedstrijden, doceer over wijn en ga op zoek naar de brongebieden van de wijnstok. Met wijn ben je immers nooit klaar. Geen enkele rijkdom is zo eindeloos als deze van de wijn. Nooit eerder kwamen zo veel fijne en lekkere wijnen op de markt als nu. Het loont dus als wijnliefhebber om zelf op ontdekking te gaan.

Prehistorische zeevaarders voerden de eerste druivenstokken uit het Midden-Oosten aan, maar het waren de Romeinen die de wijnproductie op gang brachten en wijn veran-

kerden in het levenspatroon van de Fransen. Hoe wijn zo nauw verbonden raakte met Frankrijk leert u deze gids: hij loodst u door la douce France, het land van de honderden herkomstbenamingen en tientallen wijnregio's, de prestigieuze kastelen van Bordeaux en de hoogstaande garagewijnen, de hellingen van de Elzas met zijn pittoreske wijndorpen, de wijngaarden op de bijna verticale hellingen in het dal van de Rhône, de romantische landschappen in de Champagne, de heerlijke zoete wijnen uit de Loire en nog vele andere zalige plekken.

Met deze gids in de hand kan u dit land intensief bereizen en veel informatie opsteken over de verschillen in bodem en klimaat, de historie en lokale tradities bij het wijn maken. U kan verder ten volle genieten van de streekgerechten en regionale wijnen. De hoofdstukken zijn doorspekt met informatie over wijnroutes, wijnhuizen, plaatsen om te overnachten, en suggesties voor optimale combinaties van wijn en spijs.

Maar begin bij het begin: het eerste hoofdstuk leert u hoe wijn te begrijpen met een beschrijving van druivenrassen, het verhaal in de wijngaard en de kelder, tips om wijn te kopen, te serveren en te bewaren... kortom het begin van een eindeloze ontdekkingstocht, waarbij gezelligheid en genieten centraal staan.

Simonne Wellekens
Wijnschrijver

Wijngaarden bij Fuisse, Bourgondie

Inhoud

Inleiding	17	BEROEPEN IN DE WIJNSECTOR	57
		Oenoloog	58
		Sommelier	58
		Wijnhandelaar	59
Wijn begrijpen	21	LEGENDARISCHE WIJNEN	60
EEN KORTE GESCHIEDENIS	22	Romanée-Conti	60
Wat vooraf ging	22	Petrus	61
Rode wijn zoet als honing	23	Château d'Yquem	62
Slapend geld in de kelders	23		
Wijnbouw in Gallië	23	Wijn proeven	65
Wijnbouw sinds het jaar 1000			
tot op heden	24	HET RITUEEL VAN HET PROEVEN	66
Wijn in beweging	27	De school der smaken	66
		In de tuin der zinnen	69
BODEM EN KLIMAAT	29	Het proeven van champagne	72
Het belang van de gronden	29		
Een specifieke bodem voor		WIJN SERVEREN	74
elk druivenras	30	De regels van de kunst	74
Waterretentie	31	De geneugten aan tafel	78
Gunstig gelegen hellingen	31	Mythische maaltijden en	
		alledaagse smulpartijen	81
DRUIVENRASSEN	32	WIJNKENNER WORDEN	83
Ampelografie	32		
Waar groeit welk ras?	33	DOCUMENTATIE	86
De variëteiten	34	Wijngidsen	86
		Naslagwerken	86
WIJNBOUW EN WIJNPRODUCTIE	44	De wijngaarden per streek	86
Een getemde slingerplant	44	Wijn proeven	87
Een mooie wijngaard zonder druiven is niets		Wijn en gerechten	87
waard	45	Tijdschriften	87
September is bepalend voor de kwaliteit	46	Romans	87
De keuze voor natuurlijke teelt	47	Films	87
De oogst	48	Gespecialiseerde boekhandels	87
Machinaal of met de hand oogsten	49		
Van druif tot wijn	49	SPREKEN OVER WIJN	88
		Wijntermen	88
EEN ETIKET LEZEN	56		

OP UW GEZONDHEID	92
'Wijn is de gezondste en meest hygiënische drank die er bestaat' (Pasteur)	92
De Franse paradox	93
Rijvaardigheid	94

Wijn kiezen en bewaren 95

WIJN KIEZEN	96
Hiërarchisch klassement	96
Op het erepodium	98

WIJN KOPEN	100
Bij de producenten	100
Bij wijncoöperaties	101
Bij wijnspeciaalzaken	101
Op winddagen in supermarkten	101
Wijnmarkten met regionale wijnen	101
Wijnclubs	104
Op wijnveilingen	105
Bulkwijnen	105
Op internet	105
Regelgeving ten aanzien van het vervoer van wijn	106

WIJN BEWAREN	107
De ideale kelder	107
De indeling van de kelder	109

De wijngebieden 113

1 BORDEAUX 114

DE RECHTEROEVER VAN DE GARONNE	118
<i>Kaart wijngaarden ten zuiden en oosten van Bordeaux</i>	120
ENTRE-DEUX-MERS	130
DE LINKEROEVER VAN DE GARONNE	138
<i>Kaart wijngaard van de Graves</i>	139
DE LIBOURNAIS	149
<i>Kaart Pomerol en Fronsac</i>	160

DE BOURGEOIS EN BLAYAIS	166
<i>Kaart de Bourgeois en Blayais</i>	167
MÉDOC	172
<i>Kaart Haut-Médoc</i>	174

2 BOURGOGNE 188

DE WIJNEN VAN DE YONNE	192
<i>Kaart de wijnen van de Yonne</i>	194
CÔTE DE NUITS	210
<i>Kaart La Côte</i>	212
CÔTE DE BEAUNE	222
LA CÔTE CHALONNAISE	235
<i>Kaart het zuiden van Bourgondië</i>	236
LE MÂCONNAIS	246
<i>Kaart Le Mâconnais</i>	248

3 BEAUJOLAIS 258

DE CRU-DORPEN	260
<i>Kaart Beaujolais</i>	261
HET LAND VAN 'LES PIERRES DORÉES'	277

4 DE VALLEI VAN DE RHÔNE 282

DE NOORDELIJKE CÔTES DU RHÔNE	287
<i>Kaart vallei van de Rhône</i>	298
DE ZUIDELIJKE CÔTES DU RHÔNE	300

5 CHAMPAGNE 334

<i>Kaart champagnewijnen</i>	336
REIMS	340
<i>Kaart Reims</i>	342
MONTAGNE DE REIMS	349
<i>Kaart parc naturel régional de la Montagne de Reims</i>	352
CÔTE DES BLANCS	362
<i>Kaart Champagne</i>	361
DE VALLEI VAN DE MARNE	371
<i>Kaart omgeving van Château-Thierry</i>	375
CÔTE DE BAR	380
<i>Kaart Côte de Bar</i>	380

6 DE VALLEI VAN DE LOIRE 392

CENTRUM LOIRE	395
<i>Kaart vallei van de Loire</i>	396
TOURAINÉ	403
ANJOU-SAUMUR	426
LE PAYS NANTAIS	440

7 DE ELZAS 446

DE WIJNGAARD VAN WISSEMBOURG	
EN CLEEBOURG	450
WIJNRUTES IN DE ELZAS	453
<i>Kaart wijnroutes Elzas</i>	454

8 LANGUEDOC-ROUSSILLON 490

DE WIJNGAARD VAN LANGUEDOC	492
<i>Kaart Languedoc-Roussillon</i>	494
DE WIJNGAARDEN VAN SAINT-CHINIAN	
EN FAUGÈRES	509
MINERVOIS	516
LIMOUX	524
CORBIÈRES	529
LA CLAPE EN FITOU	537
DE WIJNGAARD VAN ROUSSILLON	544
<i>Kaart Perpignan, de côte Vermeille</i>	
<i>en de vlakte van Roussillon</i>	550

9 DE PROVENCE 558

DE WIJNGAARD VAN	
LES BAUX-DE-PROVENCE	561
COTEAUX D'AIX-EN-PROVENCE	566
CASSIS EN BANDOL	572
<i>Kaart wijngaarden Provence</i>	574
COTEAUX VAROIS EN PROVENCE	
EN CÔTES DE PROVENCE	579
DE WIJNGAARD VAN BELLET	588
WIJNEN VAN DE EILANDEN	590

10 HET ZUIDWESTEN 594

BERGERAC	596
<i>Kaart wijngaarden van het Zuidwesten</i>	600
CÔTES DE DURAS EN	
LE MARMANDAIS	606
CAHORS	610
GASCOGNE	618
GAILLAC	629
HET LAND VAN DE 'RIVIÈRE-BASSE'	634
JURANÇON	638
IROULÉGUY	644
DE WIJNGAARD VAN AVEYRON	647

11 DE JURA 652

WIJNRUTES VAN DE JURA	655
<i>Kaart wijnroutes van de Jura</i>	663

12 SAVOIE EN BUGEY 684

SAVOIE	685
<i>Kaart Savoie en Bugey</i>	687
BUGEY	698

13 COGNAC 704

LA CHARENTE	707
<i>Kaart wijnen van Cognac</i>	711

14 CORSICA 718

CAP CORSE	721
<i>Kaart wijngaarden van Corsica</i>	722
PATRIMONIO	726
LA BALAGNE	730
AJACCIO EN SARTÈNE	734
PORTO-VECCHIO	739

Register	745
Colofon	760

1	BORDEAUX	112
2	BOURGOGNE	186
3	BEAUJOLAIS	256
4	DE VALLEI VAN DE RHÔNE	280
5	CHAMPAGNE	332
6	DE VALLEI VAN DE LOIRE	390
7	DE ELZAS	444
8	LANGUEDOC-ROUSSILLON	488
9	DE PROVENCE	556
10	HET ZUIDWESTEN	592
11	DE JURA	650
12	SAVOIE EN BUGEY	682
13	COGNAC	702
14	CORISCA	716

WIJNGAARD	PAGINA	WIJNRUTE
1 BORDEAUX	114	De rechteroever van de Garonne Entre-Deux-Mers De linkeroever van de Garonne: de Graves De linkeroever van de Garonne: Sauternes en Barsac De Libournais: Saint-Émilion De Libournais: Pomerol en Fronsac De Bourgeais en Blayais Médoc
2 BOURGOGNE	188	De wijnen van de Yonne: Auxerrois De wijnen van de Yonne: Chablis en Tonnerre De wijnen van de Yonne: Le Vézélien Côte de Nuits Côte de Beaune La Côte chalonaise Le Mâconnais
3 BEAUJOLAIS	258	De cru-dorpen Het land van 'les pierres dorées'
4 DE VALLEI VAN DE RHÔNE	282	De noordelijke Côtes du Rhône De wijngaard van Clairette de Die De heuvels van Tricastin Côtes du Rhône villages De route van de vermaarde appellations Ventoux De wijngaard van Luberon van Apt tot Cavaillon De wijngaard van Luberon op de benedenloop van de Durance Costières de Nîmes
5 CHAMPAGNE	334	Reims Montagne de Reims Côte des Blancs De vallei van de Marne: rondrit vanaf Épernay De vallei van de Marne: rondrit vanaf Château-Thierry Côte de Bar: le Barséquanais Côte de Bar: le Pays Baralbin
6 DE VALLEI VAN DE LOIRE	392	Centrum Loire Touraine: van Valençay naar Blois Touraine: van Vendôme tot Lude Touraine: van Tours naar Saint-Nicolas-de-Bourgueil Anjou-Saumur Le Pays Nantais
7 DE ELZAS	446	De wijngaard van Wissembourg en Cleebourg Van Marlenheim naar Châteauneuf Van Châteauneuf naar Colmar Van Colmar naar Thann

KM	TOCHT DOOR DE WIJNGAARDEN	ACTIVITEITEN EN VRIJE TIJD
105 km	–	Château de Roquetaillade
105 km	✓	Planète Bordeaux à Beychac
57 km	✓	–
30 km	✓	–
21 en 52 km	–	–
30 km	–	–
32 km	✓	–
145 km	✓	Lacanau-Océan Soulac-sur-Mer Vuurtoren van Cordouan Cap-Ferret Parc ornithologique du Teich Dune du Pilat
68 km	–	De tuinen van Grand-Courtoisie Smakelijke geneugten
60 km	✓	Terug naar de middeleeuwen in Noyers-sur-Serein
–	–	Fietsen door de wijngaarden van de Auxerrois en Chablisien
–	–	Kanoën en kajakken op de Cure Auxerre-Vézelay
48 km	✓	De abdij van Cîteaux
40 km	–	De kunst van het wijnproeven
64 km	✓	Koken
80 km	✓	De benen strekken Cluny
92 km	✓	–
–	–	–
102 km	✓	Palais idéal in Hauterives Safari-parc de Peaugres
150 km	–	–
42 km	–	De krokodillen van Pierrelatte
60 km	✓	–
87 km	✓	Orange
75 km	–	Romeinse ruïnes van Vaison-la-Romaine
41 km	✓	–
42 km	✓	–
60 km	–	Nîmes Pont du Gard
–	–	–
100 km	✓	Parc naturel régional de la Montagne de Reims Calèche Evasion Arboxygène
28 km	–	–
63 km	–	–
60 km	–	–
56 km	✓	–
70 km	✓	Nigloland Lac d'Orient: zeilen en zwemmen
140 km	–	–
191 km	✓	Aquarium du Val de Loire Parc des Mini-Châteaux Dierenpark van Beauval
95 km	–	–
25 km	–	Kind is koning
85 en 34 km	✓	In het land van Balzac - het kasteel van Saché
73 km	✓	In het land van Rabelais - Maison de La Devinière Village troglodytique Rochemenier
–	✓	–
68 km	✓	–
54 km	✓	École de parapente Grand Vol Stade de neige du Champ du Feu
59 km	✓	Château du Haut-Koenigsbourg Route des Cinq Châteaux Ecomusée d'Alsace

Druivenrassen

Ampelografie

De wetenschap die zich bezighoudt met de verschillende druivenvariëteiten noemt men **ampelografie** of de kennis van de wijnstok en is afgeleid van het Griekse *ampelos* (wijnstok) en *graphein* (schrijven). Een druivenras wordt geïdentificeerd op basis van de ranken, de knoppen, de twijgen, de vorm van het jonge en volwassen blad, de bloemen, de trossen en de vegetatieve cyclus, zoals het ontkiemen van de knoppen (het uitbotten) of het verkleuren van de bladeren in de herfst. Alle wijnbladeren, of ze nu enkelvoudig of meervoudig, groot of klein zijn, hebben vijf bladnerven. Een belangrijk onderdeel van de kennis van variëteiten is de gevoeligheid voor ziektes waaronder meeldauw, oïdium, grauwe schimmel en parasieten zoals druifluus, druivenbladrollers en rode spint.

De beschrijving van de rassen stamt uit de Romeinse tijd. Plinius de Oude tekende de observaties van zijn tijdgenoten op. Olivier de Serres vermeldt enkele rassen in zijn *Théâtre d'agriculture* uit 1600. Pas midden van de 18de eeuw worden nauwkeurige beschrijvingen gepubliceerd door Linnaeus. Rond 1780 worden verschillende botanische collecties aangelegd in Béziers, Dijon en Pessac-Léognan. Vanuit Spanje tot Rusland verschijnen aan het begin van de 19de eeuw tal van ampelografische dissertaties. In 1951 krijgen de beschrijvingen genormaliseerde codes die zijn opgesteld door het Office International de la Vigne et du Vin.

De afgelopen 25 jaar deden zich verschillende ontwikkelingen aangaande het druivenareaal voor. In de Languedoc hebben de wijnboeren naast grenache en

Shutterstock / PH8.cz (Richard Semik)

cargnan, nu ook syrah en mourvèdre aangeplant, waardoor de kwaliteit van de wijn aanzienlijk verbeterd is. Sommige variëteiten worden minder verbouwd, zoals cinsault en folle blanche, terwijl andere soorten, zoals chardonnay, sauvignon, merlot en syrah, juist in opmars zijn. Uitsluitend edele rassen worden gebruikt voor het maken van wijn. Tot de blauwe variëteiten behoren cabernet-sauvignon, cabernet franc, gamay, merlot en syrah. Edele witte druiven zijn chardonnay, gewürztraminer, muscat, sauvignon blanc en riesling. Sommige variëteiten die uitsluitend gedijen op specifieke plekken worden eveneens tot de edele rassen gerekend, zoals chenin, mourvèdre en pinot noir.

Waar groeit welk ras ?

Oenologen en wijnbouwers zijn aangewezen voor hun keuze door de wetgeving, desgevallend de INAO-bepalingen ten aanzien van de appellations, het klimaat, de bodem en de gewenste kwaliteit van de wijn. De vroegrijpe soorten worden vaak geplant in koele streken, terwijl laat rijpende druiven geschikter zijn voor warme gebieden.

DE KLEUR VAN DE DRUIVEN

Van witte druiven wordt witte wijn gemaakt ('blanc de blancs'). Van blauwe druiven kan men eveneens witte wijnen maken, als er geen schilweking plaatsvindt ('blanc de noirs') omdat het sap van de druiven nagenoeg kleurloos is. Na de maceratie waarbij het sap en de schillen, die de kleurstoffen bevatten, samen weken geven blauwe druiven rode wijnen of rosés.

Shutterstock / Gyusko-Photo

Ook van rode druiven kan witte wijn worden gemaakt.

ÉÉN VARIËTEIT OF MEERDERE?

De zogenaamde *vin de cépage* is een wijn gemaakt met één druivenras. Voorbeelden zijn wijnen uit de Elzas, de Loire, Bourgogne en de noordelijke Rhône. Andere regio's zoals Bordeaux, Champagne, Languedoc, Roussillon en de zuidelijke Rhône versnijden verschillende variëteiten tot één wijn. Een châteauneuf-du-pape bijvoorbeeld kan tot dertien verschillende rassen bevatten! Meestal wordt de naam van het gebruikte druivenras niet op het etiket vermeld, behalve in de Elzas, waar de wijnen op de markt komen onder de naam van de druif. Dit gebeurt ook in de omgeving van Nantes voor de muscadet en in Bourgogne voor de bourgogne-aligoté. In de Languedoc wordt de druif vermeld in de categorie 'vins de cépage' nu 'vins de France'.

Bordeaux

Herfst in de bordeauxwijngaarden. Philippe Roy/hemis.fr

DE WIJNGAARD IN HET KORT

OPPERVLAKTE	119.000 ha
PRODUCTIE	6 miljoen hl waarvan 2,26 miljoen voor export in 2011
APPELLATIONS	60

Conseil interprofessionnel du vin de Bordeaux

1 cours du 30 Juillet - 33000 Bordeaux - ☎ 05 56 00 22 66 - www.bordeaux.com/fr

De Romeinen legden als eersten wijngaarden aan in Aquitaine. Zij maakten van de oogst een dubieus brouwsel dat op smaak gebracht werd met honing en kruiden en in niets vergeleken kan worden met de aangename en complexe wijnen die tegenwoordig geproduceerd worden. De wijnstok domineert de regio Bordeaux, dat is meer dan duidelijk. Niet alleen beheerst hij het leven van de mensen, maar ook het hele landschap. Het is een indrukwekkende groene zee met hier en daar rozelaars in bloei. Elk perceeltje tegen de hellingen aan is ingenomen. De velden lopen tot aan de rand van de bossen en aan de voet van de huizen. Men onderscheidt zes grote productieregio's: de rechteroever van de Garonne, Entre-Deux-Mers, de linkeroever van de Garonne, Libournais, Blayais en Bourgeais en ten slotte Médoc. In dit hoofdstuk worden negen routes langs prestigieuze wijnkastelen en kleine wijndorpen door de wijngaarden van de Bordelais beschreven.

EEN KORTE GESCHIEDENIS VAN DE WIJN TER PLEKKE

De wijngaarden werden aangelegd tijdens de Romeinse periode, maar ontwikkelden zich pas sinds de 4de eeuw. Met de Engelse

overheersing, van de 12de tot de 14de eeuw, kwam er pas echt een wereldwijde doorbraak. De *clairets* die zo populair werden in Noord-Europa hadden weinig gemeen met de huidige bordeauxwijnen, maar speelden een belangrijke rol bij de groeiende rijkdom

van de regio. Vanaf de renaissance waren zowel handelaren uit het Hanzeverbond van de Nederlanden als van Duitsland sterk geïnteresseerd in de streek. Bordeaux dankt zijn succes dan ook naast het terroir en klimaat aan deze vernuftige handelaren uit het noorden. Zij voerden een systeem in dat nog steeds wordt toegepast en dat gebaseerd is op een samenwerking tussen handelaren, eigenaren en makelaars. De eerste groep verkoopt, de tweede produceert en de derde vormt de tussenschakel tussen de eerste twee. De 18de eeuw is de gouden eeuw voor Bordeaux met de creatie van de cru's, toegekend aan de belangrijkste dorpen en wijnkastelen en gebaseerd op de rijkdom die met de wijn werd verworven. Alsook de 'aristocratie van de kurk' werd geboren, die bij gebrek aan een wapenschild zijn titel ontleent onder het se-

GOED OM TE WETEN

Wijnhuizen in Bordeaux hebben een ruime keuze appellatiewijnen aan dezelfde prijs als bij de eigenaars. U krijgt er tevens alle informatie omtrent de wijngaard. Heel wat kastelen openen hun deuren voor verkoop. U mag wel niet verwachten dat men u de grote grand cru's met exuberante prijzen laat proeven. Het beste en vriendelijkste onthaal wordt verzorgd door de kleine eigendommen en de coöperaties.

cond empire aan de bekende classificatie van 1855, een erfrecht dat niet geldt voor de mensen, maar voor de domeinen. Net als andere wijnstreken werd Bordeaux getroffen door

	KENMERKEN	BEWARING
RODE WIJNEN	Robijnrood, karmozijn tot violetkleurig Geuren van donker fruit met cassis en braam, soms groene paprika. Na vatrijping ontwikkelen zich toetsen van gebrand hout en vanille. Na verouderen duiken geuren van onderbos, truffel, leder en rokerigheid op. Bij jonge wijnen is de smaak tanninerijk. In oudere wijnen versmelt tannine zonder verlies van stevigheid.	Een goede fles kan 5 jaar rijpen. Grote wijnen tot 50 jaar en meer.
WITTE WIJNEN	Lichtgeel met groene reflecties over strogeel en goudgeel bij rijpere wijnen. Geuren van exotisch en citrusfruit, buks en munt bij jonge wijnen. Gekonfijt fruit en citroenschil bij verouderen.	Algemeen drinken binnen de 5 jaar. Graveswijnen kunnen tot 20 jaar rijpen.
LIKOREUZE WIJNEN	Strogeel wanneer ze jong zijn, amberkleurig bij zeer oude wijnen. Exotisch fruit, peer- en ananasgeuren met toetsen van gegrilde amandel, gekonfijte citrus en bosaardbei. De smaak is dik en visceus met een goede zuurgraad.	10 tot 100 jaar
ROSÉ- EN CLAIRET-WIJNEN	Van oudroze tot helder karmijnrood. Fruitig aroma waarin vooral rode besjes en een aangename smaak met een spitante zuurgraad.	Drinkklaar

De rechteroever van de Garonne

MICHELIN-KAART DEPARTEMENT 335 – GIRONDE (33)

Deze regio wordt afgebakend door de heuvels die over zo'n 60-tal kilometers de appellation premières-côtes-de-bordeaux vormen. De Garonne biedt verschillende panoramische uitzichten en is bezaaid met kleine kastelen waar de schilders Henri de Toulouse-Lautrec en Rosa Bonheur, en de schrijvers François Mauriac en Anatole France verbleven.

AOC CÔTES-DE-BORDEAUX, CÔTES-DE-BORDEAUX-SAINT-MACAIRE, LOUPIAC, SAINTE-CROIX-DU-MONT

OPPERVLAKTE	2653 ha
PRODUCTIE	110.000 hl
BODEM	klei-, kalk- en grindbodems
DRUIVENVARIËTEITEN	sauvignon, sémillon en muscadelle

AOC CADILLAC-CÔTES-DE-BORDEAUX

OPPERVLAKTE	1100 ha
PRODUCTIE	49.200 hl
BODEM	klei-, kalk- en grindbodems
DRUIVENVARIËTEITEN	cabernet sauvignon, cabernet franc, merlot, petit verdot, malbec en carmenère

DE WIJNEN

De côtes-de-bordeaux is een nieuwe appellation die Blaye, Cadillac, Castillon en Francs groepeerd. Cadillac-côtes-de-bordeaux, de vroegere premières-côtes-de-bordeaux, strekt zich uit op de rechteroever van de Garonne. Zij leveren stevige rode wijnen met als dominante druif merlot die voor de ronde en soepele smaak zorgt. Uniek voor de regio's zijn de roséwijnen en clarets. De witte wijnen zijn zachtzoet tot likoreus, stevig en behoorlijk mellig en aromatisch.

GOED OM TE WETEN

Syndicat viticole des côtes-de-bordeaux et cadillac

 05 57 98 19 20 - www.cadillaccotesdebordeaux.com

Syndicat viticole de loupjac

 05 56 62 92 22 - www.vins-loupjac.com

Wijnroute Les Côtes-de-Bordeaux

» 105 km van Bordeaux naar Sainte Croix-du-Mont, Michelin-kaart 335, H-J 5-7

Zie uitgestippelde route in groen op de kaart op blz. 120.

Bordeaux ★★★

De met wijnranken gekroonde silenen op de gevels van de huizen in de stad Bordeaux nodigen de bezoeker uit om te genieten van de bakermat van het edele vocht. De stad, die van oudsher doordrongen is met een krachtige spirit voor handel, blijft aantrekkelijk vanwege haar vele gezichten en voortdurende metamorfoses. Enkele recente getuigenissen zijn de nieuwe tram, de opgeknapte kades en de herstructurering van de rechteroever. **De binnenstad van Bordeaux★★** die ligt tussen de wijk Les Chartrons en de wijk St-Michel, telt ongeveer vijfduizend panden uit de 18de eeuw, gebouwd met prachtige gele stenen uit de steengroeves van Saint Macaire en Bourg-en-Gironde. De immense **esplanade des Quinconces** (126.000 m²) ontleent haar naam aan de bomen op het plein die in groepjes van vijf zijn ingedeeld. Een bezienswaardigheid is het beeldhouwde **monument aux Girondins** met twee opmerkelijke monumentale **fontein**en★ van brons. Aan het uiteinde van de place de la Comédie staat het **Grand Théâtre★★**, dat werd gebouwd onder leiding van architect Victor Louis van 1773 tot 1780. Dit recent gerestaureerde gebouw behoort tot de mooiste theaters van Frankrijk. De fraaie **place de la Bourse★★** die uitkomt op de kades, werd aangelegd van 1730 tot 1755. Aan de noordkant sluit het palais de la Bourse het plein en aan de zuidkant staat het voormalige Hôtel des Fermes, waarin nu het musée national des Douanes is gevestigd.

Via de rue Fernand-Philippart naar de place du Parlement open.

De gevels zijn versierd met mascarons, beeldhouwde, groteske maskerkoppen (de

naam komt van het Italiaanse *maschera*), waarin vaak ornamenten uit de wereld van de wijn zijn terug te vinden (wijnranken en tonnen). De **place du Parlement★** vormt een harmonieuze vierhoek met gebouwen in Louis XV-stijl.

Terugkeren naar de rue de la Porte-Dijeaux. Bij de Porte Dijeaux rechts de rue des Remparts ingaan.

De **Cathédrale St-André★** is het meest statige en religieuze bouwwerk van Bordeaux (11de-15de eeuw). De 13de-eeuwse **Porte royale★** is bekend vanwege zijn sculpturen. Het schip en **koor★** vormen een fraai, gotisch geheel. ☹ 9.00-11.30 u, 14.30-17.30 u, 1ste zo. van de maand 14.30-17.30 u.

De **Tour Pey-Berland★** werd in de 15de eeuw gebouwd op initiatief van de aartsbischop met dezelfde naam en is altijd los van de kathedraal blijven staan. Klim naar de top voor een **panoramisch uitzicht★★**. ☹ juni-sept. 10.00-18.00 u; okt.-mei dag. behalve ma.

Bordeaux, Place de la Bourse.

Thinkstock / Francisco Javier Gil Ortega

DE RECHTEROEVER VAN DE GARONNE: ADRESBOEKJE

Uit eten

La Tupina – 6 r. Porte-de-la-Monnaie - 33000 Bordeaux - ☎ 05 56 91 56 37 - latupina@latupina.com - € 16/55.

In deze gelegenheid met een landelijke sfeer en uitgekende inrichting verdedigt de chef zijn terroir met overtuiging. Er worden copieuze streekgerechten uit Zuidwest-Frankrijk geserveerd, maar ook gegrilde vleesbereidingen. De herberg heeft een mooie wijnkaart met een uitgebreide selectie uitmuntende armagnacs en cognacs.

Le Bistro du Musée – 3 pl. Pey-Berland - 33000 Bordeaux - ☎ 05 56 5299 69 - bistrodumusee@wanadoo.fr - gesloten 2 weken met Kerstmis, 3 weken in aug. en zo. - € 14/33.

Uitnodigende bistro met een donkergroene houten onderkant aan de voorgevel en een verzorgd interieur met stenen muren, eikenhouten vloer, gezellige bankjes en decoraties met wijnbouwersgereedschap. De streekgerechten worden aangevuld met mooie bordeauxwijnen.

L'Entrée Jardin – 27 av. Du Pont - 33410 Cadillac - ☎ 05 56 76 96 96 - gesloten aug., za. en zo. en ma. - € 14 lunch - € 39/70.

Alle chambres d'hôte van de streek bevelen dit adres aan omdat men met brio het vriendelijke onthaal, de vlotte bediening en een aangename interieur combineert. De streekgerechten – bijna allemaal huisbereid – stillen zelfs de grootste honger.

L'Abricotier – 2 r. François-Bergoeing - 33490 St-Macaire 3 km ten noorden van Langon via N 113 - ☎ 05 56 76 83 63 - gesloten 12 nov.-9 dec., di. avond en ma. - € 22/43.

Op twee passen van de middeleeuwse site ligt dit restaurant met een frisse en moderne inrichting, en een schaduwwijk terras onder de moerbeibomen. Men serveert er heerlijke gerechten met onder meer gegrilde duif, kaastaart met vruchtjes... begeleid door een

uitstekende selectie wijnen. Enkele kamers in annex.

Auberge de l'Ancienne Poste – Place Czeaux-Cazalet - 33410 Rions - 4 km ten noordwesten van Cadillac via de D10 - ☎ 05 56 27 43 31 - gesloten zo. avond en ma. - € 16 lunch - € 35,50/55.

Herenhuis met een landelijke inrichting waar uitstekende grilgerechten worden geserveerd. Specialiteit: op het houtvuur in de enorme haard in de eetzaal bereid runderribstuk.

Overnachten

Hôtel de l'Opéra – 35 r. de l'Esprit-des-Lois - 33000 Bordeaux - ☎ 05 56 81 41 27 - www.hotel-bordeaux-centre.com - 28 kamers - € 55/70 - ☎ € 7.

Familiehotel in een 18de-eeuws herenhuis vlak bij het historisch centrum. Eenvoudige, nette kamers waarvan een aantal op de bovenste verdieping onder de hanenbalken.

Hôtel de la Tour Intendance – 16 r. de la Vieille-Tour - 33000 Bordeaux - ☎ 05 56 44 56 56 - www.hotel-tourintendance.com - 37 kamers - € 98/158 - ☎ € 12.

Een geslaagde renovatie van dit hotel in het centrum van de stad: een mooi opgeknapt authentieke gevel, natuurstenen muren binnenin en terracotta tegelvloer. De comfortabele en moderne kamers hebben elk een persoonlijke toets. Vriendelijk en aangenaam onthaal.

Chambre d'hôte Les Logis de Lestiac – 71 rte de Bordeaux - 33550 Lestiac-sur-Garonne - ☎ 05 56 72 17 90 - www.logisdelestiac.com - ☎ ☎ P - 5 kamers - € 80/95 - maaltijd € 25.

De eigenaar, bezield van het interieur en de decoratie, heeft dit 18de-eeuwse herenhuis schitterend gerestaureerd. De kamers op de eerste verdieping zijn ingericht naar de seizoenen. Op het gelijkvloers is er een duplex. Aan tafel krijgt u lekkere zoete en hartige gerechten geserveerd.

Chambre d'hôte Château du Broustaret – 33410 Rions - 4 km ten noordwesten van Cadillac via D 10 - ☎ 05 56 62 96 97 - www.broustaret.net - gesloten nov.-krokusvak. 🚗 - 5 kamers - € 55/60 🍷.

Sinds 25 jaar staat dit wijndomein in het hart van de premières-côtes-de-bordeaux met dezelfde traditionele gastvrijheid klaar voor zijn gasten. De statige woning ligt te midden van bossen en weiden. De kamers zijn eenvoudig maar comfortabel. Een perfecte rustige omgeving goed om de Bordeauxse wijngaard te ontdekken.

Chambre d'hôte Château Grand Branet – 859 Branet sud - 33550 Capian - 9 km ten zuiden van Créon richting Cadillac - ☎ 05 56 72 17 30 - <http://chateaugrandbranet.free.fr> - 🅑 - gesloten jan. - 🚗 - 5 kamers - € 68 - 🍷.

In de 19de eeuw werd dit 17de-eeuwse kasteel gerenoveerd te midden van een park met oeroude bomen. De kamers voor drie tot vier personen hebben natuurstenen muren en antieke meubels. De eigenaar stelt soms een rondleiding voor in de wijnkelders en laat u zijn wijnen proeven.

Wijnkelders

CAVIST

L'Intendant – 2 allée de Tourny - 33000 Bordeaux - ☎ 05 56 48 01 29 - 🕒 ma.-za. 10.00-19.30 u.

De vier verdiepingen van deze wijnhandelaar laten iedereen toe de wijn van zijn keuze te ontdekken zowel in het lagere segment (minder dan € 16) als uitzonderlijke jaargangen. Heel Bordeaux is er.

WIJNHUIZEN EN COÖPERATIES

Maison du vin de Bordeaux – 1 cours du 30-Juillet - 33075 Bordeaux - ☎ 05 56 00 22 88 - www.bordeaux.com - wijnbar - 🕒 ma.-za. 11.00-22.00 u. - gesloten op feestdagen.

Maison des vins de Cadillac – D 10 - rte de Langon - 33410 Cadillac - ☎ 05 57 98 19 20 - www.cadillaccotesdebordeaux.com.

Cave de Quinsac – 33360 Quinsac - ☎ 05 56 20 86 09 - www.cave-de-quinsac.com - 🕒 ma.-za. 8.00-12.00 u., 14.00-18.00 u. (za. 9.00 u.); zo. en feestdagen 9.00-12.00 u., 15.00-19.00 u. Goede claretwijnen.

